

SXEDIO.FA6

6.6.1943: ΙΔΡΥΕΤΑΙ ΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΟΜΜΑ (ΚΕΚ) ΣΕ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Το συνέδριο για την ίδρυση του πρώτου σύγχρονου κόμματος της Δεξιάς, του Παγκύπριου Εθνικού Κόμματος (ΚΕΚ) έγινε στη Λευκωσία, στις 6 Ιουνίου 1943, στο Παγκύπριο Γυμνάσιο.

Στο Συνέδριο παρέστησαν 127 αντιπρόσωποι από όλες τις επαρχίες της Κύπρου. Από αυτό απουσίαζε από τους εκλεγέντες, ο δικηγόρος Ιωάννης Κληρίδης και πρώην αντίπαλος του Δέρβη στις δημοτικές εκλογές του 1943, ο οποίος φιλοδοξώντας προφανώς να αντιμετωπίσει τον Δέρβη στις επόμενες δημοτικές εκλογές, ίσως να μη ήθελε να ενταχθεί στο νέο Κόμμα και να αποκόψει τους δεσμούς του από το ΑΚΕΛ.

Του συνεδρίου προήδρευσε ύστερα από πρόταση του Δέρβη ο δικηγόρος Στ. Σταυρινάκης.

Το συνέδριο ενέκρινε το Καταστατικό του νέου Κόμματος και εξέλεξε προσωρινό εικοσαμελές Συμβούλιο, ως και επαρχιακά συμβούλια.

Επίσης εξέλεξε συντονιστική Επιτροπή στην οποία συμμετείχαν οι Στ. Σταυρινάκης, Θεμ. Δέρβης, Ηρ. Μιχαηλίδης, Αχ. Θεοδούλου, Χαρ. Δημητριάδης και Ι. Ιακωβίδης.

Το καταστατικό του νέου κόμματος ήταν σαφές γύρω από την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, σε αντίθεση με εκείνο του ΑΚΕΛ.

Ειδικά στο άρθρο 2 του κόμματος αναφερόταν ότι σκοπός του Κόμματος είναι η συνένωση και ο συντονισμός όλων των εθνικών δυνάμεων του ελληνικού Κυπριακού λαού προς παροχή κάθε εφικτής συμβολής του στην εξυπηρέτηση των απαράγραπτων ελληνικών δικαιών με την ενσωμάτωση στο ελεύθερο ελληνικό κράτος κάθε υπό εθνολογική έποψη ελληνικής χώρας και η περαιτέρω δυνατή συνεισφορά της νήσου στο διεξαγόμενο τώρα υπέρ της ελευθερίας και της δικαιοσύνης συμμαχικό αγώνα.

Ειδικότερα για τους στόχους του νέου Κόμματος αναφερόταν στο Καταστατικό σύμφωνα με την εφημερίδα "Ελευθερία" της ίδιας ημέρας:

"Σκοπός του κόμματος είναι:

α) η συνένωσις και ο συντονισμός όλων των εθνικών δυνάμεων του Ελληνικού Κυπριακού λαού προς παροχήν πάσης εφικτής συμβολής αυτού εις την εξυπηρέτησιν των απαραγράπτων ελληνικών δικαιών διά της ενσωματώσεως εν τω ελευθέρω ελληνικώ κράτει πάσης από εθνολογικὴν ἔποψιν ελληνικῆς χώρας και η περαιτέρω δυνατή εν τω διεξαγώμένω νυν υπέρ της ελευθερίας και της δικαιοσύνης συμμαχικῶ ἀγώνι συνεισφορά της νήσου.

β) Η παρά τω ελληνικῶ λαῶ διδασκαλία της προσηλώσεως εις τας σωτηρίους ἀληθείας της Ελληνικῆς Ορθοδόξου Χριστιανικῆς Θρησκείας, η καλλιέργεια της ιδέας της πατρίδος και η περιφρούρησις της συνοχῆς της οικογενείας, και.

γ) Η εξυγίανσις τόσον της εθνικῆς ὅσον και της δημοσίας οικονομίας της νήσου κατά τρόπον εξασφαλίζοντα την οικονομικὴν ευημερίαν του συνόλου. Ἰδίᾳ δε των κυπρίων συντελεστών του εθνικοῦ πλούτου εργατῶν και αγροτῶν, νοουμένου, ὅτι οἰως ἄνω σκοποῖθα ἐπιδιωχθούν διὰ νομίμων μέσων".

Η συνέλευση ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το θέμα της Εκκλησίας και το θέμα του μελετούμενου Εθνικοῦ Συμβουλίου το οποίο μελετούσε να αναδιοργανώσει ο Τοποτητηρῆς του Αρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου Μητροπολίτης Λεόντιος και αποφάσισε σύμφωνα με την εφημερίδα "Ελευθερία" (7.6.43) ὕστερα ἀπὸ μακρὰ συζήτηση "ἐπὶ της προτάσεως του Προέδρου (Στ. Σταυρινάκη) ὅπως το κόμμα τούτο ἐνισχύση την Εθναρχίαν και συνεργασθῆ μετὰ του ὑπὸ της μητρὸς Εκκλησίας ἰδρυθησομένου Εθνικοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον το Συμβούλιον τούτο θα συνάδη με τους σκοπούς του ἀρ 2 του καταστατικοῦ".

Ὡς μέλη του προσωρινού Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐξελέγησαν οἱ ἀκόλουθοι 20: Χαρ. Πιερίδης, Ζήνων Σώζος, Βίας Μαρκίδης, Χρ. Πύργος και Γ. Πούλιας για τη Λευκωσία, Αλέκος Ζήνων, Ζήνων

Ρωσσίδης και Ι. Κότσαπας για τη Λεμεσό, Ευθ. Ιερόπουλος, Ντ. Κονιώτης και Μ. Γερολεμής για την Πάφο, Δ. Δημητρίου, Ι. Φαίδωνος και Αντ. Οικονόμου για τη Λάρνακα, Γεωργ. Μυλωνάς, Ν. Σάντης και Α. Οικονομίδης για την Αμμόχωστο και Σ. Χρίστης, Κ. Κωνσταντινίδης και Σπ. Χαραλαμπίδης για την Κερύνεια.

Αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου εξελέγησαν οι Γ. Παναγιωτιδης, Δ. Χατζηπαύλου, Π. Κωνσταντινίδης, Κ. Πικής, Α. Παράσχος, Χρ. Κέστας και Σπ. Ιωάννου.

Μέλη της Επιτροπής Συντονισμού και ελέγχου εξελέγησαν οι Στ. Σταυρινάκης και Θεμ. Δέρβης από τη Λευκωσία, Ηρ. Μιχαηλίδης από τη Λεμεσό, Αχ. Θεοδούλου από τη Λάρνακα, Χρ. Γαλανός από την Αμμόχωστο, Χαρ. Δημητριάδης από την Κερύνεια και Ι. Ιακωβίδης από την Πάφο.

Αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής εξελέγησαν οι Ανδρέας Γαβριηλίδης, Μιχ. Μιχαηλίδης και Κλ. Λυσιώτης.

Μέλη της Επαρχιακής Επιτροπής Λεμεσού εξελέγησαν οι Κουδουνάρης, Μ. Αραούζος, Α. Νεοκλέους, Ι. Δρουσιώτης, Θ. Πολεμίτης, Ν. Παπακωνσταντίνου, Δ. Πολυδωρίδης, Χαρ. Αγρότης, Κ. Μαυρόγιαγκος, Π. Αγγελίδης Χαρ. Φυλακτού και Μιχ. Σχίζας και αναπληρωματικά μέλη οι Α. Σαββίδης, Α. Νικολάου και Ν. Γ. Κίρζης.

Μέλη της Επαρχιακής Επιτροπής Αμμοχώστου εξελέγησαν οι Τ. Γεωργίου, Δ. Κ. Βογιατζής, Μ. Ν. Μαραγκός, Μιχ. Ορφανίδης, Ν. Ι. Αντωνίου, Μ. Ι. Χρήστου, Ν. Νικίας, Κ. Χ. Δημητρίου, Γ. Λόρδος, Μ. Σ. Μιχαηλίδης, Μιχ. Γ. Φιαλάς και Γ. Δ. Χατζηλοΐζου και αναπληρωματικά μέλη οι Π. Χατζηπιέρρας, Α.Χ. Κουννάς, Χρ. Γ. Ηλία, Ι. Καραγιάννης και Γ. Χατζηπαναγή.

Ο "Νέος Κυπριακός Φύλακας" ανήγγειλε την ίδρυση του νέου Κόμματος με πανηγυρικό τρόπο στις 7 Ιουνίου:

"Επί τέλους η Κύπρος έχει πλέον το κόμμα της,

το κόμμα το εμφορούμενον από τα πιο ευγενικά ιδανικά, φιλοδοξεί να καλλιεργήσει και αναπτύξη ό,τι ιερώτερον υπάρχει εις τον κόσμον. Η χθεσινή Κυριακή αποτελεί ασφαλώς σταθμόν εις την σύγχρονον ιστορίαν της νήσου μας, γιατί η ίδρυσις του Κυπριακού Εθνικού Κόμματος θα συντελέση εις την εξυγίανσιν της κοινωνίας μας, ενώ πρωτίστως θα καταβάλλεται πάσα φροντίς εντός βεβαίως του πλαισίου των νόμων προς συμπλήρωσιν των εθνικών μας πόθων. Εκατόν είκοσι επτά πρόσωπα εξ όλων των επαρχιών απετέλεσαν τους ιδρυτάς του υγιούς αυτού Κόμματος".

Το Προσωρινό Συμβούλιο συνήλθε στην πρώτη του συνεδρία στις **18** Ιουλίου και εξέλεξε τα τακτικά του μέλη. Στην Εκτελεστική Επιτροπή αντιπροσωπεύονταν παράγοντες από όλη την Κύπρο.

Την Επιτροπή αποτελούσαν οι πιο κάτω: Δ. Δημητρίου, από τη Λάρνακα, Γ. Μυλωνάς από την Αμμόχωστο, Σάββας Χρίστης από την Κερύνεια, Ζήνων Ρωσσίδης από τη Λεμεσό, Β. Μαρκίδης και Ζ. Σώζος από τη Λευκωσία, Μ. Γερολεμής από την Πάφο. Αναπληρωματικά μέλη εξελέγησαν οι Κ. Κωνσταντινίδης από την Κερύνεια, Χρ. Πύργος από τη Μόρφου και Α. Οικονόμου από τη Λάρνακα.

Τη Γραμματεία αποτέλεσαν οι Στ. Σταυρινάκης, Θεμ. Δέρβης και Ηρακλ. Μιχαηλίδης με Γενικό Γραμματέα τον Σάββα Χρίστη.

Ως μέλη της Επιτροπής τύπου και Διαφώτισης εξελέγησαν οι Πολύκαρπος Ιωαννίδης από την Κερύνεια, Α. Οικονόμου από τη Λάρνακα, Πέτρος Παπαϊωάννου από τη Λεμεσό, Σέργιος Αντωνιάδης από την Πάφο και Αχιλλέας Αιμιλιανίδης από τη Λευκωσία.

